

# Geirfa Allweddol

<b>Allor</b>	Ile/ bwrdd arbennig ble mae'r bara a'r gwin ar gyfer yr Ewcharist yn cael eu gosod, bwrdd y Cymun, Altar
<b>Apostol</b>	Y disgyblion a ddanfonodd Iesu i bregethu'r Efengyl. Person sy'n cael ei anfon fel cennad, negesydd, cenhadwr. Apostle
<b>Arati</b>	cynnig parch neu groeso i rywun arbennig.
<b>Bedyddio</b>	sacrament yn yr Eglwys Gristnogol pan mae person yn cyflwyno ei hun (neu pan mae plentyn yn cael ei gyflwyno) i Iesu Grist ac yn addunedu ei ddilyn a'i wasanaethu. Mae pobl yn cael eu bedyddio gyda ddŵr - naill ai ychydig o ddŵr ar eu talcen, neu maen nhw'n cael eu trochi mewn pwll o ddŵr. To baptize
<b>Beichiog</b>	disgwyl plenty
<b>Bhajan</b>	yn llythrennol mae'n golygu 'rhannu' ac mae'n cyfeirio at unrhyw gân gyda thema grefyddol neu ysbrydol.
<b>Caergystennin</b>	yr hen enw ar Istanbul, Twrci. Wedi 1054, pan rannodd yr Eglwys Gristnogol yn ddwy, daeth Caergystennin (Constantinople) yn ganolfwynt/ganolfan i'r Eglwys Unionged.
<b>Cenhedloedd</b>	pobl o wahanol wledydd nations
<b>Cyflogaeth</b>	gwaith sy'n talu cyflog employment
<b>Cyfrifiad</b>	Arolwg gan y llywodraeth o boblogaeth y wlad. Mae'n digwydd bob deg mlynedd.
<b>Cymundeb</b>	Cymdeithas, perthynas agos a chyfeillgar rhwng dau neu ragor o bersonau communion

<b>Cysegr</b>	man arbennig o'r eglwys sydd wedi ei neilltuo i weddi ac addoliad Duw sanctuary
<b>Diarddel</b>	anfon rhai o'u gwlad neu o'u swyddi
<b>Difreintiedig</b>	dim yn mwynhau'r holl fanteision mae pobl eraill yn eu cael underprivileged
<b>Diwygiad Protestannaidd</b>	Mudiad crefyddol yn yr 16garfif a gychwynwyd er mwyn diwygio (newid) athrawiaethau, trefn a defodau eglwys Rhufain, ond a arweiniodd at gychwyn Eglwys newydd. Nid yw Protestaniaid yn cydnabod y Pab. Protestant Reformation
<b>Diwylliant</b>	ffordd o fyw
<b>Eicon</b>	Delw neu ddarlun cysegredig o Iesu Grist, mam Iesu neu un o'r saint. Mae'r Eglwys Uniongred yn defnyddio eiconau fel cymorth i addoli a gweddïo: icon
<b>Eid</b>	un o brif wyliau Islam i ddathlu cwblhau ymryd Ramadan.
<b>Erledigaeth</b>	Pobl yn cael eu trin yn annheg ac yn cael eu gyrru o'u cartrefi, eu swyddi a'u gwlad oherwydd eu bod yn perthyn i grŵp arbennig o ran crefydd neu hil.
<b>Ffoadur</b>	un sy'n gorfod ffoi o'i wlad i chwilio am ddiogelwch. Diogelwch
<b>Gweinyddu</b>	trefnu, gwneud gwaith papur angenrheidiol to administer
<b>Hunaniaeth</b>	yr hyn sy'n gwneud ni'n wahanol fel cenedl i genhedloedd eraill identity
<b>Hunaniaeth</b>	y ffordd mae person yn gweld ei hun o ran cefndir a pherthyn.
<b>Hybu</b>	Cryfhau, gwella, adfywio, rhoi hwb i to promote

<b>Imam</b>	arweinydd cymuned Islam.
<b>Kirtan</b>	adrodd stori yn aml i gyfeiliant cerddoriaeth.
<b>Llan</b>	- darn o dir, neu eglwys sy'n cael ei gysylltu gydag un o Gristnogion cynnar Cymru. Roedd y 'saint' hyn yn byw, yn gweithio, ac yn addoli ar y tir hwn, ac weithiau byddai wal yn amgylchynu'r darn tir.
<b>Llyfr yr Actau</b>	5ed llyfr y Testament Newydd sy'n dweud hanes dilynwyr cynnar Iesu Grist, a beth ddigwyddodd ar ôl i Iesu adael y byd hwn. Book of Acts
<b>Mandir</b>	templ Hindŵaidd
<b>Mosg</b>	adeilad Mwslimaidd ar gyfer gweddi ac addoliad.
<b>Mynach</b>	Aelod gwrywaidd o gymdeithas grefyddol sy'n ymneilltuo ac yn addunedu i beidio priodi, byw mewn tlodi ac ufudd-dod monk
<b>Offeiriad</b>	person sydd wedi ei benodi a'i ordeinio i weinyddu sacramentau, arwain addoliad cyhoeddus, pregethu priest
<b>Offeren Ddwylfol (Ewcharist)</b>	Sacrament Swper yr Arglwydd, gwasanaeth y Cymun. Gwasanaeth pan mae Cristnogion yn cofio aberth Iesu Grist ar y Groes ac yn bwyta bara ac yn yfed gwin.
<b>Ordeinio</b>	Penodi, urddo (offeiriad, gweinidog), to ordain
<b>Pabyddol</b>	Yn perthyn i'r Eglwys Gatholig Rufeinig neu i'w dysgeidiaeth, ei chyfundrefn, ei harferion, ei defodau, a'i thraddodiadau, Roman Catholic
<b>Sant</b>	yn y Testament Newydd mae sant yn golygu person sydd wedi rhoi ei ffydd yn Iesu Grist. Mae hefyd yn cael ei ddefnyddio heddiw am berson sy'n byw, neu wedi byw, bywyd da

	<p>iawn.</p> <p>Mae rhai Eglwysi Cristnogol yn canoneiddio pobl arbennig wedi iddynt farw, ac maen nhw'n cael eu hadnabod yn ffurfiol fel Sant e.e. Dewi Sant.</p>
<b>Sant Ioan Chrysostom</b>	<p>c. 347 OC - 407 O.C. Archesgob Caergystennin. Mae'n cael ei adnabod fel un o arweinwyr (Tadau) yr Eglwys Fore.</p>
<b>Sefydlu</b>	<p>rhoi cychwyn i rywbeth; gosod rhywbeth i fyny.</p>
<b>Testament Newydd</b>	<p>Mae'r Beibl wedi ei rannu yn ddwy - Yr Hen Destament sy'n disgrifio hanes Duw a'i bobl cyn i Iesu Grist ddod i'r byd, a'r Testament Newydd sy'n dweud hanes geni, bywyd, marwolaeth ac atgyfodiad Iesu, a hanes dilynwyr Iesu yn rhannu neges yr Iesu gydag eraill. New Testament</p>
<b>Ugain</b>	<p>20 Twenty</p>
<b>Unionged</b>	<p>teulu o Eglwysi Cristionogol sydd mewn cytundeb â Phatriarch Caergystennin. Hefyd yn golygu dilyn dysgeidiaeth sy'n gywir a gwir. Orthodox</p>
<b>Ymylol</b>	<p>ar ymyl bywyd, dim yn bwysig marginal</p>
<b>Yr Eglwys Fore</b>	<p>yr Eglwys Gristnogol yn nyddiau cynnar ei hanes. Early Church</p>